

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีลักษณะเด่น คือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 18) โดยมุ่งให้นักเรียนมีความสามารถทางภาษา (proficiency based) ที่สำคัญสองด้านควบคู่กันไป คือ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติสิทธิ แนวทาง และหลักการในการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ออกตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว ในมาตรา 27 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 68)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2) การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่นั้นประถมศึกษาถึงขั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราววัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระที่สำคัญสาระหนึ่งที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ซึ่งเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าสู่ความเป็นสากล เทียบเท่าประเทศที่เจริญแล้วทั่วโลก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร นอกจากนั้นในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเพียงประการเดียว แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้

ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543, หน้า 127) ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาของชนชาติอื่น ๆ จึงมีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพคนในชาติ ให้มีความก้าวหน้าในการแข่งขันธุรกิจต่างๆ กับทุกประเทศทั่วโลก และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติของตนเอง (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 69)

หลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามจุดหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2) โดยแบ่งสาระการเรียนรู้ในการเรียนภาษาต่างประเทศออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communications) สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม (cultures) สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (connections) สาระที่ 4 : ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนละโลก (communities) (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 3-4) โครงสร้างหลักสูตรในภาษาต่างประเทศได้กำหนดระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (proficiency-based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ป. 1 - 3 ระดับเตรียมความพร้อม (preparatory level) ระดับช่วงชั้นที่ 2 ป. 4 - 6 ระดับต้น (beginner level) ระดับช่วงชั้นที่ 3 ม. 1-3 ระดับกำลังพัฒนา (developing level) ระดับช่วงชั้นที่ 4 ม. 4-6 ระดับก้าวหน้า (expanding level)

หลักสูตรการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 2 ป. 4 - 6 มีความคาดหวังที่กำหนดเป็นองค์ความรู้ข้อที่ 2 ว่าผู้ที่จบช่วงชั้นนี้ ต้องมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 1,050-1,200 คำ แต่จากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2548, หน้า 50) ผลของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546, 2547 และ 2548 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.25, 45.55 และ 43.91 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2) ทั้งนี้สาเหตุน่าจะเกิดจากนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่จำเป็น

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดหนองสะเตา จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบสอบ 31 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (General Aptitude Test) ด้านความรู้ทางภาษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.11 นักเรียนทำคะแนนได้ระดับดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 นักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับพอใช้จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.29 ส่วนนักเรียนที่อยู่ใน

ระดับปรับปรุง จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 35.48 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3, 2548, หน้า 106) ปัญหาจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในช่วง 3 ปี ย้อนหลัง ระหว่างปีการศึกษา 2546, 2547 และ 2548 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งเมื่อเทียบกับคะแนนมาตรฐานระดับชาติของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว พบว่าอยู่ในระดับต่ำ ต้องปรับปรุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3, 2548, หน้า 50)

สาเหตุของปัญหาผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษที่ตกต่ำนั้น อาจเป็นเพราะวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ชาวครูที่มีความรู้ ความสามารถ ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 128) การจัดการกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีและวิธีการต่างๆ มากมาย ผู้สอนต้องจัดระเบียบความคิดและวิธีสอนของตนให้ต้องแท้เพื่อช่วยให้การสอนของตนมีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ตลอดจนฝึกการนำไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ประสิทธิผลนั้น ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มากที่สุด โดยอาศัยกิจกรรมหลายๆ อย่าง โดยสรุป คือการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนั้น กิจกรรมต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2531, หน้า 26)

ศิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์ (2531, หน้า 3) กล่าวว่าทักษะที่สำคัญยิ่งในเบื้องต้นที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จคือ ทักษะการฟัง พูด ภาษาอังกฤษ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถด้านการสื่อสารเป็นเบื้องต้น (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2-4) การสอนภาษาจึงควรเริ่มจากการฟัง พูด โดยให้ความสำคัญที่สาระที่ 1 อันเป็นพื้นฐานไปสู่การอ่านและการเขียน ดังนั้นภาษาที่นำมาให้ผู้เรียนเรียนควรเป็นภาษาที่ใช้พูดกัน ในชีวิตประจำวัน หรือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร (พงษ์ศรี เลขะวัฒนะ, และคณะ, 2540, หน้า 476-477) เบอร์น (Byrne, 1987, p.8) กล่าวว่า ในความเป็นจริงแล้วความสามารถในการพูดเกี่ยวข้องกับการฟังโดยตรง โดยผู้พูดจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข้อความให้กับผู้ฟัง เป็นลักษณะการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยมีการแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็น ผู้พูดและผู้ฟัง ผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ คราเชน (Krashen & others, 1983, pp.21-35) ได้ให้ความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารนั้น มีความสัมพันธ์กัน ความสามารถในการฟังที่ดี เป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะสามารถพูดได้อย่างมีความหมาย

วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง หรือวิธีสอนแบบ Total Physical Response (TPR) วิธีการเรียนการสอนของวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีลักษณะสำคัญที่สอดคล้องกับการฝึกทักษะการสื่อสาร ในระดับต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต3, 2540) เนื่องจากเป็นจัดการเรียนการสอนที่เน้นที่บทบาทความเข้าใจ การรับรู้ภาษาที่ 2 ของนักเรียน โดยใช้ประโยคคำสั่งเป็นวิธีการที่ช่วยลดความเครียดของนักเรียน การเรียนการสอนของวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นวิธีการสอนที่คิดค้นขึ้นมาโดย เจมส์ เจ. แอชเชอร์ (James J. Asher) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา และนักการศึกษาชาวสหรัฐอเมริกา เพื่อแก้ปัญหาความล้มเหลวในการเรียนการสอนทักษะทางภาษาที่ 2 โดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร ดังนั้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเน้นทักษะการสื่อสาร ในระดับต้น การใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของ แอชเชอร์ (Asher, 1982, p.34) จึงน่าจะมีประโยชน์มากในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ในระดับต้น มีหลักการสำคัญ คือเป็นการสอนภาษาที่ 2 ที่เน้นความเข้าใจ การรับรู้ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีลักษณะสำคัญคือการใช้ประโยคคำสั่งสั้นๆ และสอดคล้องกับพื้นฐานหลักอันเป็นองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการที่ในการเรียนภาษาที่ 2 ดังนี้ คือ

- 1) ทักษะการฟังต้องมาก่อนทักษะการพูด เนื่องจากเด็กมักจะสามารรถเข้าใจข้อความหรือประโยคที่ซับซ้อนก่อนที่จะสามารถพูดประโยคดังกล่าวได้
- 2) ข้อความหรือประโยคที่ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ใช้พูดกับเด็กโดยปกติมีความสัมพันธ์กับกริยาท่าทางและข้อความส่วนใหญ่ดังกล่าวมักเป็นประโยคคำสั่ง เช่น "มาที่นี่" หรือ "จับมือพ่อ/แม่ไว้" "มองหน้าพ่อ/แม่สิ" จากกริยาท่าทางและการสังเกต จะเห็นได้ว่า การแสดงของร่างกายของเด็กทั้งหมด (whole body) แสดงให้ทราบว่าเด็กเข้าใจข้อความหรือเสียงที่พูดหรือไม่เพียงใด
- 3) การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่ทำให้เด็กเกิดความพร้อม (readiness) ที่จะพูดต่อไป ดังนั้นการเตรียมความพร้อมนี้จะรีบเร่งไม่ได้ เมื่อเด็กเกิดความพร้อม จากการได้ฝึก ความเข้าใจในการฟังแล้ว เด็กจึงจะเริ่มพูดได้เองโดยธรรมชาติ (Asher, 1982, p.35)

โดยสรุปทักษะการฟังถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูด ที่สำคัญที่สุดต้องคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนในการที่จะพัฒนาในแต่ละทักษะ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ความคงทนในการเรียน นักเรียนมีความสนุกสนาน รวมทั้งมีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออก สร้างแรงจูงใจ และก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ (Furuhata, 2006)

จากการศึกษาความสำคัญ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าและนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนววิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เน้นพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน และมีพื้นฐานทางการเรียนภาษาต่างประเทศที่เน้นการสื่อสารที่ถูกต้อง เพราะความสามารถในการฟังจะมา

ก่อนการพูด และทักษะการฟังเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาทักษะการพูดต่อไป นอกจากนี้ นักเรียนจะเกิดความสนุกสนานกับการเรียน ไม่เคร่งเครียด ลดความวิตกกังวล และประสบผลสำเร็จในการเรียนในที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับวิธีสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา ผลของการศึกษา จะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดรูปแบบวิธีสอนที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับวิธีสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับวิธีสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้วิธีสอนที่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำวิธีสอนที่เหมาะสมในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับวิธีสอนแบบปกติ โดยมีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี จำนวน 27 โรงเรียน จำนวน 447 คน

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดหนองสะเดา จำนวน 48 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับวิธีสอนแบบปกติ
  - 1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2.1 ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับวิธีสอนแบบปกติ

1.2.2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับวิธีสอนแบบปกติ

เนื้อหาที่ใช้

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เลือกหน่วย (unit) ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน หลังจากนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าได้คัดเลือกเนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ผู้ศึกษาค้นคว้าเลือกหน่วยการเรียนรู้ ต่อไปนี้

Unit 1 Parts of body

Unit 2 Classroom

Unit 3 Sport

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ใช้ระยะเวลาในการสอนสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลา 12 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการฟัง – การพูด การฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการฟังประโยคคำสั่ง และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง รวมทั้งสามารถพูดสื่อความหมายจากสิ่งที่ได้รับฟังได้ โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในระหว่างการร่วมกิจกรรม

วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response Method -TPR) หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการสื่อสาร อย่างเข้าใจและถูกต้อง โดยที่นักเรียนเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอน เพื่อการปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำและทบทวนบทเรียน ครูทบทวนบทเรียนและนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูผู้สอนพูดภาษาอังกฤษ แล้วปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้ดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งให้สัญญาณแก่นักเรียน 3-4 คนที่เลือกมาเป็นตัวแทนให้ปฏิบัติตามเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับผู้สอน ผู้สอนออกคำสั่งเหล่านี้ โดยสลับคำสั่งไปมา ต่อมาผู้สอนออกคำสั่งเหล่านั้น แล้วให้นักเรียนที่เลือกมาปฏิบัติตามคำสั่งเป็นกลุ่ม และทีละคน จากนั้นผู้สอนออกคำสั่งให้นักเรียนทั้งชั้นปฏิบัติตาม

2. **ขั้นปฏิบัติ** เมื่อครูสังเกตว่า นักเรียนสามารถเข้าใจได้แล้ว ครูจะสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม คำสั่งนั้น ๆ โดยไม่ต้องดูแบบอย่างจากครู อาจให้ปฏิบัติพร้อมกันทั้งชั้น เป็นกลุ่มหรือทีละคน

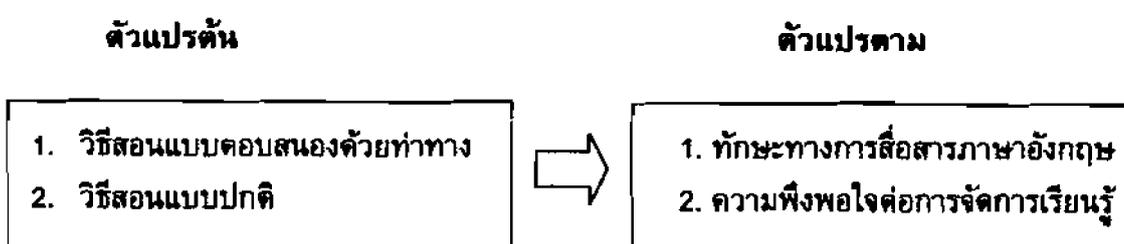
3. **ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ** และให้ข้อมูลย้อนหลัง ครูประเมินการปฏิบัติตาม โดยวิธีการสังเกต และให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) โดยการพูด หรือแสดงอาการชมเชยเมื่อนักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง หรือให้คำแนะนำแก้ไขเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ สำหรับขั้นนี้ ครูจะต้องใช้ตลอดเวลาทุกระยะการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

4. **ขั้นทำแบบฝึกหัด** ส่งเสริมการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ โดยครูเขียนคำสั่งต่าง ๆ บนกระดานดำ ในการเขียนคำสั่งแต่ละครั้ง ครูจะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ให้นักเรียน เพื่อเป็นการสรุปย่อ และประเมินผลสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้มาด้วย

วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนในคู่มือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในระดับคำและประโยค ข้อความ บทสนทนา นิทาน เรื่องสั้น เรื่องเล่า ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน หรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังเข้าใจจุดมุ่งหมายในการพูดของผู้พูด รวมทั้งความหมายที่ต้องการสื่อสาร โดยวัดความสามารถทางการฟัง พูดตามสภาพจริง

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกภายในของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ความแม่นยำการเรียนรู้ที่สอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับสอนแบบปกติ ว่ารู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมิน 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (Likert R., 1986, p.181)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ